

HÖGSTA DOMSTOLENS BESLUT

meddelat i Stockholm den 7 april 2017

Mål nr

Ö 1616-16

KLAGANDE

MC

Ombud och offentlig försvarare: Advokat RN

MOTPARTER

1. Allmän åklagare

2. CÅ

3. LÅ

Ombud och målsägandebiträde för 2 och 3: Advokat MW

SAKEN

Återupptagande av mål om misshandel m.m.

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Svea hovrätts beslut 2016-03-22 och 2016-03-23 i mål B 8462-15

Dok.Id 132502

HÖGSTA DOMSTOLEN
Riddarhustorget 8

Postadress
Box 2066
103 12 Stockholm

Telefon 08-561 666 00
Telefax 08-561 666 86
E-post:
hogsta.domstolen@dom.se
www.hogstodomstolen.se

Expeditionstid
08:45-12:00
13:15-15:00

HÖGSTA DOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta domstolen avvisar överklagandet av hovrättens beslut den 22 mars 2016 att MCs överklagande har förfallit.

Med ändring av hovrättens beslut den 23 mars 2016 att avslå MCs ansökan om återupptagande förordnar Högsta domstolen att målet åter ska tas upp i hovrätten.

RN ska få ersättning av allmänna medel för försvaret av MC i Högsta domstolen med 4 135 kr. Av beloppet avser 3 308 kr arbete och 827 kr mervärdesskatt.

Det ankommer på hovrätten att vid den fortsatta handläggningen pröva frågan om återbetalningsskyldighet för kostnaden för försvaret i Högsta domstolen.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN

MC har, genom överklagande av hovrättens beslut att överklagandet har förfallit och hovrättens beslut att inte återuppta målet, begärt att Högsta domstolen ska förordna att målet åter tas upp i hovrätten.

Hovrätten har yttrat sig över vad MC anfört.

SKÄL

1. MC dömdes av tingsrätten för två fall av misshandel till fängelse i fyra månader. MC överklagade domen. Hovrätten kallade MC till huvudförhandling genom förenklad delgivning.

2. MC uteblev från huvudförhandlingen. Hovrätten förklarade i beslut att hans överklagande hade förfallit och att det därför inte skulle komma att prövas. Hovrätten har därefter avslagit MCs ansökan om återupptagande.
3. MC har överklagat såväl hovrättens beslut att förklara hans överklagande förfallet som hovrättens beslut att inte återuppta målet. Som skäl för sitt överklagande har MC anført att han inte har blivit delgiven kallelse till huvudförhandlingen och att han därför inte kände till att förhandlingen skulle hållas.
4. Enligt 54 kap. 3 § första stycket rättegångsbalken får en part, som har rätt att ansöka om återupptagande av ett mål som har avgjorts genom slutligt beslut, inte överklaga det slutliga beslutet. Hovrättens beslut att överklagandet har förfallit får således inte överklagas. MCs överklagande i den delen ska därför avvisas.
5. Frågan är då om det finns skäl att ändra hovrättens beslut att avslå MCs ansökan om återupptagande. För att målet ska återupptas förutsätts enligt 51 kap. 22 § första stycket rättegångsbalken att klaganden har haft laga förfall, som han inte har kunnat anmäla i tid, för sin underlåtenhet att inställa sig personligen. Om MC inte har blivit rätteligen delgiven måste han anses ha haft laga förfall i den meningen som avses i bestämmelsen.
6. Enligt 4 § första stycket delgivningslagen (2010:1932) ska delgivningsätt väljas med utgångspunkt i att det ska vara ändamålsenligt med hänsyn till handlingens innehåll och omfattning och medföra så lite kostnader och besvär som möjligt. I andra stycket föreskrivs att delgivning inte får ske på ett sätt som är olämpligt med hänsyn till omständigheterna i delgivningsärendet.
7. I målet har den adress som använts vid den förenklade delgivningen angetts i överklagandet till hovrätten. Samma adress är också angiven i

tingsrättens dom. Av handlingarna i målet framgår emellertid att MC, i samband med att han delgavs stämning och kallelse till förhandlingen i tingsrätten, uppgav att han hade flyttat från den adress som förekommer i överklagandet och nu var hemlös. Han kunde dock nås via polisstationen i Flemingsberg. Polismyndigheten har tillställt tingsrätten en handling med dessa uppgifter.

8. Hovrätten får visserligen anses ha på ett korrekt sätt tillämpat bestämmelserna om hur förenklad delgivning ska gå till. Delgivningssättet får emellertid användas enbart där detta är lämpligt med hänsyn till omständigheterna i delgivningsärendet (4 § andra stycket delgivningslagen). Finns det särskild anledning att befara att en försändelse översänd genom förenklad delgivning inte kommer att nå fram till den sökta, ska alltså annan delgivningsmetod användas.

9. Det kan i och för sig sägas att det saknades anledning för hovrätten att närmare undersöka huruvida den adressuppgift som förekommer i såväl tingsrättens dom som i överklagandet var riktig. Ställningstagandet till om en delgivning ska anses ha skett på ett korrekt sätt ska emellertid göras objektivt och på grundval av de faktiska omständigheterna i delgivningsärendet (jfr NJA 2016 s. 189 I p. 8).

10. I detta fall hade MC tidigare meddelat att han inte längre kunde nås på den aktuella adressen och det hade framgått att hans boendeförhållanden var osäkra. Under dessa omständigheter var det inte lämpligt att delge MC genom förenklad delgivning. Det saknades därmed förutsättningar att använda den delgivningsformen.

11. Det har inte framkommit något som tyder på att MC på något annat sätt har fått del av kallelsen. Det finns mot denna bakgrund förut-

sättningar för att målet ska återupptas enligt 51 kap. 22 § första stycket rättegångsbalken. Hovrättens beslut om att inte återuppta målet ska följaktligen ändras.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Stefan Lindskog, Johnny Herre, Dag Mattsson, Sten Andersson och Petter Asp (referent)
Föredragande justitiesekreterare: Anu Rintala